

Да ли су Европска унија и НАТО организације које су конкуренти једна другој или партнери, да ли се са две стране океана може наћи заједнички разлог јединственом деловању, нека су од питања која су постављена током сусрета некадашње америчке државне секретарке, а сада председавајуће групе експерата за трансформацију НАТО-а, Медлин Олбрајт, са члановима спољнополитичког комитета Европског парламента.

Уз ово, било је речи и о будућим чланицама војног савеза са Западног Балкана којима је поручено - врата НАТО-а су отворена, а услови познати.

Као дипломата богатог искуства, бивша америчка државна секретарка је у Брисел дошла са намером да отворено разговара о проблемима, којих су свесни са обе стране Атлантика, а односе се на пречесту улогу такмаца, а сувише ретко сарадника НАТО и Европске уније. Уз функцију која јој је поверена, председавајуће експертске групе за развијање новог стратегијског концепта Алијансе, она је у Бриселу слушала и говорила о обе стране евро-атлантске медаље.

Члан Европског парламента из Пољске, група народњачких партија, Јарек Сарјуз-Волски је изнео свој став:

"У питању је врло слаб дијалог, ако га уопште има. Две стране игноришу једна другу. Када сам слушао дебату у Единбургу пре два месеца, схватио сам да се врло мало зна и брине око тога шта је учињено са европском безбедносном стратегијом. Сада имамо два папира на столу, недавно освежену европску безбедносну стратегију и нови стратегијски концепт НАТО-а, који игнорише рад Уније и ја не мислим да је реч о ствари која заслужује аплауз".

Медлин Олбрајт, председавајућа групе експерата за трансформацију НАТО-а је рекла:

"Ја верујем, а реч је о резултату консултација које смо већ имали, да заиста имамо проблем са утркивањем, и то све у времену недовољних неопходних ресурса, и прекомерном броју питања која се морају решавати. За мене лично, тешко је да видим

утркивање јер, уместо тога, тако много се може учинити сарадњом".

Тероризам на пример, за Медлин Олбрајт је, ако не кључна безбедносна претња, онда сигурно она која захтева снажну сарадњу НАТО-а и ЕУ и против које се мора употребити комбинација акција какву та сарадња може пружити. Слично важи и за партнерство Вашингтона и Брисела, каже Медлин Олбрајт.

"Ја овде не представљам америчку владу, али морам рећи да је средње име председника Барака Обаме "партнерство". И заиста мислим, посматрајући га како ради, да постоји жеља за разговором и интеракцијом и у том светлу примећујем међу различитим експертима две стране да схватају важност настојања да се ради са другом страном када се бавимо свим овим питањима".

Члан Европског парламента из Словеније, демохришћанин Алојз Петерле упитао је:

"Каква су ваша очекивања, посебно када је реч о будућности држава Западног Балкана"?

"Мислим да је важно запамтити да је НАТО алијанса демократија, па да постоји и одређени број квалификација које су део услова које државе морају испунити желе ли бити чланице Алијансе. Можда се неки од вас још сећају када сам путовала унаоколо 1994. године док сам још била амбасадор при УН, и разговарала о Партнерству за мир. Тада смо јасно наглашавали: НАТО није филантропско удружење, већ војна алијанса у којој државе морају испуњавати своје обавезе. Да би биле у стању да допринесу већој сигурности свију, морају испунити услове, од којих су неки да не уносе у НАТО нерешена територијална питања, те да над војском постоји цивилна контрола. Сви знамо шта су услови и ко их испуњава. Мислим да треба да се подсетимо члана 10. НАТО споразума који каже да је Алијанса отворена за државе које испуне услове за пријем. На њима је да то и учине и уз ово чврсто стојим иза одлука НАТО самита у Букурешту који је имао сличне поруке", одговорила је Олбрајт.

Што се тиче односа са Русијом, о чему је било доста питања за гошћу из Америке, она је рекла како на столу има занимљивих предлога и иницијатива, али како НАТО не треба да сву своју снагу фокусира само на то питање - ту су и односи са Кином и осталима.

Русија јесте једна од кључних тачака НАТО пажње, али не и једина, рекла је Олбрајт.

(Глас Америке)